

UCHWAŁA NR XIX.187.2026
RADY MIASTA ELKU

z dnia 25 lutego 2026 r.

w sprawie programu osłonowego

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302 oraz z 2026 r. poz. 26) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Elku

Michał Tyszkiewicz

PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2026

Podstawa prawna programu

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej. Podstawą prawną wprowadzenia programu osłonowego jest Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026.

Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Elku na lata 2024-2030, Priorytet 2. Włączenie społeczne osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału w życiu społecznym osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Cele programu osłonowego

Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Z analizy danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku wynika, że w 2025 r. (stan na dzień 31.12.2025 r.), udzielono świadczeń z pomocy społecznej (przyznano decyzją administracyjną) 1193 osobom, w tym 208 kobietom w wieku powyżej 60 r.ż., oraz 73 mężczyznom w wieku powyżej 65 r.ż. Osoby w wieku powyżej 60 r.ż. stanowią 10% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Elku. Z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało łącznie 111 osób, w tym 10 osób z usług sąsiedzkich, 7 ze specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 39 osób. Dodatkowo z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystały 152 osoby, a z usług w formie opieki wytechnieniowej - 24 osoby, teleopieki (opieki na odległość) - 110 osób.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych wśród mieszkańców miasta. Liczba osób przechodzących w wiek poprodukcyjny (60+ kobiety, 65+ mężczyźni) stale się zwiększa. Z prognoz wynika, że liczba seniorów będzie się zwiększała, co potwierdzają dane z opracowywanej corocznie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej. Elk jest miastem, będącym na trzecim miejscu, pod względem wielkości w województwie warmińsko-mazurskim, stanowiącym subregion elcki. Stale wzrasta potrzeba świadczenia usług społecznych na rzecz osób starszych i niesamodzielnych, w tym usług społecznych, opiekuńczych, usprawniania fizycznego i rehabilitacyjnych. Osoby starsze potrzebują kontaktu z innymi osobami, często samotni pozostają w domach, co powoduje, że obniża się ich samoocena. Osoby starsze znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. U wielu z nich pogarsza się stan zdrowia oraz ogólna sprawność, w związku, z tym pogarsza się ich sytuacja życiowa i pozycja społeczna. Osoby starsze wymagają wsparcia, którego często nie są w stanie zapewnić im bliscy.

W ramach programu „Wspieraj Seniora” i „Korpus Wsparcia Seniorów” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku wsparli w 2020 roku - 70 osób, w 2021 roku - 167 seniorów, w 2022 roku - 76 osób, w 2023 r. - 105 osób, w 2024 r. - 85 osób, w 2025 r. - 120 osób, którym udzielono wsparcia. Była to pomoc poprzez dostarczanie zakupów, żywności, leków, środków higieny osobistej, a także gorących posiłków. Pomagano również regulować rachunki. Zakupiono także opaski w ramach tzw. „opieki na odległość”.

Wiele z tych osób zamieszkuje samotnie, a ich stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Niskie dochody osób starszych i niepełnosprawnych oraz trudna sytuacja tych osób, a także znaczące wydatki na zakup żywności pogarszają standard życia i ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych seniorów, w tym zakupu we własnym zakresie „opasek bezpieczeństwa”.

Duża część osób korzystających ze wsparcia z wyżej wymienionych form pomocy otrzymuje dodatkowe wsparcie finansowe w formie świadczenia wspierającego, świadczenia uzupełniającego. Świadczenie wspierające dla osób z niepełnosprawnościami jest nowym instrumentem wsparcia. Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2024 roku. O świadczenie wspierające dla osób z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się osoby w wieku powyżej 18 lat. Celem świadczenia wspierającego jest udzielenie pomocy służącej częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem szczególnych potrzeb życiowych osób z niepełnosprawnościami. Świadczenie wspierające przysługuje bez względu na dochody oraz niezależnie od innych form wsparcia otrzymywanych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Podmiot realizujący program

Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

W ramach programu osłonowego będą realizowane działania w ramach Modułu II Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026. Planowana jest również realizacja Modułu I Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026.

Moduł II

Świadczenie usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych (dofinansowanie zakupu/dzierżawy oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa” lub innych urządzeń bezpieczeństwa).

Z usług w miejscu zamieszkania skorzystają seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Seniorom zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

W ramach modułu planowane jest upowszechnienie programu oraz zapewnienie niezbędnej obsługi i dofinansowanie kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa”, a także dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów z wcześniejszych edycji.

Adresaci programu (Moduł I i Moduł II)

- Gmina Miasto Ełk.
- Osoby w wieku 60 lat i więcej, mieszkańcy miasta Ełk, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Termin realizacji

Program będzie realizowany w roku 2026.

Finansowanie programu

Realizacja programu osłonowego jest finansowana z dotacji ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, przewidzianych w okresie realizacji programu osłonowego oraz środków własny gminy miasta Elku.

Planowany budżet programu w roku 2026 wynosi: 36.418,00 zł.

Źródłem finansowania programu osłonowego są środki z budżetu państwa w wysokości (80%) oraz środki własne gminy (20%).

Monitoring programu

Z realizacji programu przekazane zostanie roczne sprawozdanie do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w terminie do dnia 30 stycznia 2027 r.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała wprowadza program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, podstawą do jej podjęcia jest Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026. Program stanowi wsparcie finansowe w 2026 r. ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na Program „Korpus Wsparcia Seniorów” w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, do których zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów i osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych.

Program osłonowy uwzględnia kontynuację formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb miasta Ełku w tym zakresie i jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Dzięki realizacji Programu seniorzy uzyskają pomoc w czynnościach dnia codziennego, jak również poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. Gmina przystępując do realizacji programu zgodnie z wytycznymi programu jest zobowiązana do przyjęcia uchwałą program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Przedłożony projekt uwzględnia wymogi Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, wobec czego zasadne jest przyjęcie przedmiotowej uchwały.

Projekt uchwały został przygotowany przez Wydział Polityki Społecznej, zaopiniowany pod względem formalno-prawnym przez Biuro Prawne w Wydziale Nadzoru Urzędu Miasta Ełku oraz legislacyjno-redakcyjnym przez sekretarza miasta.